

Blagoslovljene praznike

Spoštovani bralci Misijonskih obzorij

Pred vami je zadnja številka v letu 2019, ki običajno sovпада z začetkom adventnega časa. Ta posebni liturgični čas nas pripravlja na božično praznovanje velike skrivnosti Jezusovega rojstva. Bog se učloveči, da bi bil na takšen način najbližje vsakemu človeku.

V preteklem misijonskem mesecu smo se lahko udeležili dogodkov, ki so bili posebno namenjeni misijonski misli. Že v prejšnji številki smo poročali o začetku praznovanja na Svetih Višarjah in podelitvi misijonskega križa laiški misijonarki Katji Ravnika, ki je odšla Madagaskar. V oktobru je potekal misijonski simpozij, slovesno praznovanje misijonske nedelje v Murski Soboti, posebna študentsko obarvana misijonska maša pri frančiškanih v cerkvi Marijinega oznanjenja na Tromostovju v Ljubljani in potujoča razstava, ki je bila ves mesec v ljubljanski nadškofiji v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu. V novembru se je razstava selila v škofijo Novo mesto in ste si jo lahko ogledali v Zavodu Friderika Ireneja Barage.

V tej številki vam poleg poročil o dogajanjih v oktobru posredujemo prispevke o delovanju naših misijonarjev. Konec septembra so na Madagaskarju praznovali 30-letnico združenja Akamasoa, ki jo je ustanovil in jo vodi še naprej

Pedro Opeka s svojimi zvestimi sodelavci in mnogimi dobrotniki s celega sveta. Kaj vse zmore ljubezen do bližnjega in predvsem prepričanje, da revščina ni nekaj usojenega, ampak se jo s pravim pristopom zmore tudi postopoma in vztrajno premagovati. Obisk papeža Frančiška jim je vlil novo moč in jih potrdil v veri, da bodo pogumno in z upanjem nadaljevali s svojim delom.

Zadnje mesece ste verjetno kdaj spremljali tudi dogodke v Venezueli. S Andreja Godnič je sedaj v tej karibski državi, ki jo pretresa jo hudi nemiri in politična nestabilnost. Najhuje je, da je bogata država z naftnimi viri povsem obubožana. Prebivalci praktično nimajo osnovnih pogojev za normalno življenje. Več kot pet milijonov prebivalcev se je že izselilo, večinoma v druge južnoameriške države. To je prava reka beguncev, ki bežijo za preživetje. Zelo počasi se odziva tudi Slovenija, da bi omogočila prihod v Slovenijo 52 Slovincem oz. njihovim potomcem, ki živijo v hudi stiski. Večina prebivalstva pa ostaja doma in kljubuje pomanjkanju. Opis s. Andreje o stanju je pretresljiv in njena prošnja za molitveno podporo nas bo združevala z njo in s preizkušenim narodom, obenem pa ji bo vlivala duhovno

moč za njeno tako pomembno delo med ubogimi.

Poleg teh dveh primerov bi jih lahko naštevati še na tisoče, kjer je potreba po misijonarjih in misijonarkah. Ob branju prispevkov naših misijonarjev in misijonark odkrivamo, da to delo ni le humanitarno, ampak je združeno tudi s prinašanjem evangelijskega sporočila upanja, mi pa jim pri tem lahko veliko pomagamo. Papež Frančišek v misijonski poslanici za letošnjo misijonsko nedeljo poudarja prav to misel, da je Cerkev poslana v svet, vera v Jezusa Kristusa pa nam omogoča, da vse gledamo v pravi luči, saj tako gledamo na svet z božjimi očmi in srcem.

To je resnično velik izziv. V adventnem času bomo premišljevali veliko skrivnost božjega sestopa na svet, za odrešitev vseh ljudi. Misijonarji oznanjajo sporočilo odrešenja na fronti, mi pa jim v zaledju skušajmo čim bolj pomagati duhovno in materialno.

Želim vam blagoslovljen adventni čas in veselo obhajanje božičnih praznikov.

Katoliški misijoni | Groblje, Rim, Buenos Aires
1923-1987

Lado Lenček C.M.
urednik KM 1938-1987

Misijonska obzorja
POGLEJ PO SVETU

Izhajajo v Ljubljani
od 1987

MISIJSKO SREDIŠČE SLOVENIJE
SI-1000 Ljubljana, Kristanova 1, Slovenija
Tel.: 01/300 59 50,
E-mail: missio@rkc.si
http://www.missio.si
Uradne ure vsak dan od 8^h do 13^h.
Glavni urednik: Pavle Novak, CM
Pomočnica glavnega urednika: Tina Jež
Lektor: Jurij Devetak, CM

Odgovarja narodni ravnatelj za misijone:
Matjaž Križnar
Oblikovalec: Hanzi Tomažič
Grafična priprava: NEBIA, d. o. o.
Tisk: Para, d. o. o.
Naklada: 4850 izvodov
Če ni posebej omenjeno, so slike od avtorja
prispevka ali iz arhiva MSS.
ISSN 1318-4369

Misijonska obzorja izhajajo šestkrat letno.
Priporočeni dar za posamezni izvod je 1,50 EUR.
Celoletni prispevek za MO za leto 2020: 9 EUR, za Evropo 12 EUR, avionska za Ameriko in drugod je 20 USD, 25 CAD.
Vplačila nakazujte na transakcijski račun MSS,
Kristanova 1, Ljubljana, namen nakazila: dar za tisk MO,
št. transakcijskega računa pri NLB:
SI56 0201 4005 1368 933.
Slika na naslovnici: jaslice iz Amazonije

Ali Cerkev evangelizira ali pa ni Cerkev

PIŠE MATIJA NARED

Ob sklepu posebnega misijonskega meseca povzemimo nekatere temeljne misli papeža Frančiška o misijonskem poslanstvu Cerkve. Pri tem se naslanjamo na intervjuje, ki so jih s svetim očetom opravili v agenciji Fides. Tu so strnjeno predstavljeni le glavni poudarki iz papeževih misli.

Misijonar je tisti, ki hodi čez mejo, ne samo geografsko: evangelij se oznanja v gibanju, dejavno. Cerkev je Cerkev le, če je stalno na poti. To izhaja iz Jezusovega naročila apostolom, da naj gredo po vsem svetu in oznanjajo evangelij vsemu stvarstvu. Cerkev, ki ni na poti, ni več Cerkev, temveč nekakšno duhovno združenje, multinacionalka, ki proizvaja etične in verske pobude in sporočila. Pri tem se izgubi pričevanje o tem, kaj je naredil Jezus. Zagovarjajo se le še določene ideje, določen način življenja, določena pravila. Pa to omogoča srečanje s Kristusom? Tudi ideja Cerkve na poti sama po sebi ne odgovarja na potrebe odprte Cerkve. Kristus je tisti, ki mora voditi, Cerkev mora gnati Sveti duh. Pa ne samo to: na koncu spoznamo, da nismo mi prvi, temveč sta Kristus in Duh že na cilju, že pred nami. Vedno gre za skupno delo. Kako bi sicer mogli na prvem koncilu v Jeruzalemu zapisati: »Sveti duh je sklenil in mi z njim«? (Apd 15, 28) Brez Svetega duha je misijonarjenje popolnoma brez pomena. Ostane le še ideologija, ki jo vsiljujemo drugim, pa čeprav to delamo z dobrim namenom. Če misijonar sledi Kristusu, bodo tudi drugi sledili misijonarju. To pomeni, da če je tebe pritegnil Kristus in če potem ti deluješ zaradi te privlačnosti, bodo to brez težav opazili tudi drugi. Ni potrebno dodatno dokazovanje. Če pa kdo misli, da je sam središče in orodje evangelizacije, verjetno ne bo veliko uspeha. Če Kristus pritegne nas, pokažemo s tem Duha tudi drugim. Ne pričujemo zase, temveč za Kristusa. Ne odrešujemo mi! Pri

napačnem oznanjevanju je Kristus postavljen v ozadje, ravno tako Sveti duh. To je vedno nasilje, četudi je narajeno z lepimi besedami, v belih rokavicah. Ta napaka se lahko pojavlja tudi med nami, v naši sredi, v naših župnijah ... Evangelizacija ni prozeletizem, nasilno spreobračanje, temveč mora Cerkev rasti tako, da ljudi privlači, da pričuje. Pričevanje je najpomembnejše. Misijonarji morajo biti pomočniki, ne pa nadzorniki vere. Biti morajo odprti do vseh, kajti drugorazrednih ljudi ni. Za Kristusa so vsi enaki. Dokaj pogosto se postavlja tudi vprašanje, kako naj se razume to, da nekateri delajo razliko med »čistim« oznanjevanjem vere in socialnim delom. Pravijo, da se misijonsko poslanstvo ne sme skriti samo na socialne aktivnosti. Papež na to odgovarja: Vse, kar spada med dela usmiljenja, je v

sozvočju s poslanstvom, je že oznanjevanje, je že poslanstvo. Cerkev ni nevladna organizacija, Cerkev je nekaj drugega. Toda Cerkev je tudi poljska bolnišnica, kjer so vsi dobrodošli, kakršni so, kjer se rane celijo vsem. In to je del njenega poslanstva. Vse je odvisno od ljubezni, ki premika srca tistih, ki delajo. Če misijonar pomaga kopati vodnjak v Mozambiku, ker se zaveda, da ga potrebujejo tisti, ki jih krščuje ali evangelizira – kako je mogoče reči, da je to delo ločeno od evangelizacije? Prav tako evangelizacija ni vezana na tisto kulturo, ki ji pripada misijonar. Ta tudi ne sme svoje kulture vsiljevati drugim, tistim, ki jim prinaša Jezusa. Posredovanje Jezusa mora biti brez »težke prtljage.«

V tesni povezavi sta tudi misijonsko poslanstvo in mučeništvo. Povezava s Kristusom in Svetim duhom daje veliko moči in poguma za mnogo dejanj! Mučeništvo je največji izraz sprejemanja Kristusa. Je pričevanje, je lahko del poslanstva, je lahko izpolnitev apostolskega dela. Mnogo je namreč takih, ki dajo življenje za druge, kot je to storil Jezus. Ljudje, ki dajo življenje zaradi Jezusa, so zmagovalci, in ne »žrtve«. Njihovo mučeništvo s prelitjem krvi kaže mučeništvo, ki se lahko dogaja tudi v vsakdanjem misijonskem delovanju. O tem se lahko prepričamo tudi, ko obiščemo stare misijonarje in misijonarke v skupnostih, kjer na stara leta skrbijo zanje. Na njih se pogosto vidijo posledice težkega življenja, ki so ga živeli. Veliko jih izgubi spomin in se niti več ne spominjajo dobrih del, ki so jih storili. Pa to niti ni pomembno, kajti ta dela si je zapomnil Gospod.

Vir: Agencija Fides, po intervjujih s papežem Frančiškom.

Doma je vedno več ljudi, ki delajo, čutijo, molijo, darujejo svoje trpljenje za misijone

POGOVARJAL SE JE PAVLE NOVAK

Čeprav je škof Metod Pirih že bil naš gost, se nam je ob njegovem dolgoletnem služenju, kot odgovornega škofa za misijone pri škofovski konferenci zdelo primerno, da mu ob letošnjem izrednem misijonskem mesecu zastavimo nekaj vprašanj.

Mesec oktober je misijonski. Kaj je po vašem temeljno vodilo papeža Frančiška, da se je odločil, da je letošnji oktober »poseben«?

Letošnji mesec oktober je bil izredni misijonski mesec. Oktober je misijonski mesec vsako leto, ker v tem mesecu obhajamo misijonsko nedeljo, izredni pa je bil zato, ker ga je tako poimenoval papež Frančišek ob spominu na 100-letnico apostolskega pisma Maximum illud papeža Benedikta XV. o misijonski dejavnosti Cerkve. Papežev namen je bil prebuditi med nami misijonsko zavest, da se bomo vsi z novim zagonom in poletom posvetili misijonskemu delovanju. Obnovitev misijonskega poslanstva na evangeljski način, kot ga je zahteval pred 100 leti papež Benedikt XV., je glede na današnje razmere v svetu in v Cerkvi še vedno zelo aktualna. Sveti oče je hotel prebuditi zavedanje, zanimanje, zavze-manje in uresničevanje koncilskega odloka o misijonski dejavnosti Cerkve »Ad gentes«, na katerega se je v nagovorih in raznih sporočilih v tem času pogosto skliceval. Spodbuja nas, naj se v moči svojega krsta ne bojimo, z zaupanjem v Boga in z veliko poguma, sprejeti misijonske izbire, da bi navade, slogi, govorica in vsaka cerkvena struktura postala ustrezen prevodnik za evangelizacijo sedanjega sveta.

Kako danes govoriti o misijonski usmerjenosti Cerkve, ko je na pohodu multikulturalnost in je vse,

kar bi katerokoli kulturo morebiti ogrožalo, že ksenofobija?

V današnjem času ni preprosto govoriti o misijonski dejavnosti Cerkve. Svet se je v zadnjih desetletjih močno spremenil. Globalizacija je v veliki meri poenotila kulturo. Mladi brez težav komunicirajo s sovrstniki širom sveta. Kako naj Cerkev danes spregovori o misijonski dejavnosti? To je velik izziv, saj se s poenotenjem sodobne kulture in multikulturalnosti zamegljujejo prvine in sledi krajevnih kultur in tradicij. Cerkev si je v preteklosti prizadevala za inkulturacijo krščanskega oznanila in danes prav tako. S krščanskim oznanilom ne želi odpraviti ali prezreti, temveč prežeti in prekvasiti sleherni kulturo, narode in jezike misijonskih dežel.

Kako se je Cerkev na Slovenskem odzvala na papeževo povabilo?

Izredni misijonski mesec smo obhajali tudi v Cerkvi na Slovenskem. Imeli smo več pogovorov in sestankov na to temo. Mesec smo začeli s slovesnim bogoslužjem na Sv. Višarjah v soboto, 28. septembra, v svetišču Kraljice narodov. Po maši pa smo z zanimanjem prisluhnili predavanju prof. dr. Janeza Juhanta in Jožeta Kopeiniga. Na več krajih so bila srečanja z misijonarji. Pripravljena je bila potujoča misijonska razstava, ki naj bi obiskala vse škofije. Eden od glavnih dogodkov v tem mesecu je bil misijonski simpozij, katerega namen je bil poživiti našo misijonsko zavest v

korist vse Cerkve ter s svojim neutrudnim in požrtvovalnim delom za misijone pokazati resnični Kristusov obraz. Osrednja slovesnost misijonske nedelje v Murski Soboti je prav tako izžarevala tega duha. Ne smemo pozabiti tudi na Misijonsko molitveno zvezo. Na več krajih so bile molitvene ure in evharistično bogoslužje z namenom, da bi nam Sveti Duh dal živeti kot pravi kristjani, da bi mogli vse prekvasiti z evangeljskim duhom.

Že precej let ste pri škofovski konferenci odgovorni za misijone; imate občutek, da je Cerkev na Slovenskem misijonska?

V Sloveniji je misijonska zavest močna in živa. Bogu smo hvaležni, da je iz našega naroda poklical toliko oznanjevalcev in sodelavcev v Božjem kraljestvu. Gre za globoko osebno povezanost v veri, molitvi, zanimanju in delu za vedno večji razcvet misijonskega poslanstva. Prav v letošnjem oktobru je absolventka Katja Ravnikar, laiška misijonarka iz Komende, odšla vsaj za eno leto v misijone na Madagaskar. Z božjim življenjem, ki ga ima v sebi in s svojim strokovnim delom bo podarjala, delila in oznanjala drugim Jezusa Kristusa in vse bogastvo njegovega oznanila. Misijonarjev iz Slovenije je manj kot nekoč. Razlogi, ki vplivajo na upad verskega življenja, so povezani tudi z manjšim številom misijonarjev. Papež Frančišek meni, da mora misijonar biti drzna in ustvarjalna osebnost. Vse je treba premišljevati v luči Božjega Duha in z Jezusovim pogledom dobrega pastirja in njegove bližine. Jezusov pogled je spoštljiv pogled, je pogled vere, sočutja,

ganjenosti, je pogled, ki zdravi, osvobaja, tolaži in dviga. Jezusov pogled mora misijonarje narediti pogumne in ustvarjalne v iskanju novih poti pri oznanjevanju vesele blagovesti, z ljubeznijo in usmiljenjem do vseh. Cerkvi so vedno bolj potrebni misijonarji, ki se odlikujejo po gorečnosti in svetosti. Tudi če se število misijonskih poklicev manjša, moramo skrbeti za njihovo kvaliteto oblikovanje ter duhovno in intelektualno rast.

Javnost pojmuje misijonsko razsežnost predvsem kot materialno pomoč; imamo

v Cerkvi dovolj poguma in globine, da ne bomo pristali na takšno ozko pojmovanje?

Tudi če je marsikje v ospredju materialna in gmotna pomoč misijonom, pa se to mišljenje počasi spreminja. V to je treba zavestno vlagati svoje moči, pogum in sredstva, da tako ozko pojmovanje spremenimo najprej pri sebi in potem pri drugih. Doma je vedno več ljudi, ki delajo, čutijo, molijo, darujejo svoje trpljenje za misijone. Sveta Terezija Deteta Jezusa ni bila nikoli v misijonih, pa je zavetnica misijonov, ker je vse vrednotila po ljubezni. »Moj poklic je ljubezen,« je govorila.

Kako gledate na to, da ni več obveznega predmeta misiologije na Teološki fakulteti in je vedno manj misijonskih krožkov, ki bi s podpiranjem misijonarjev in druženjem krepili misijonsko zavest tudi med mladimi? Kaj mislite, da bi se še lahko naredilo?

Na Teološki fakulteti je sedaj misiologija vključena v Osnovno bogoslovje. Bogoslovci se seznanjajo o misijonski dejavnosti Cerkve s preučevanjem koncilskega odloka »Ad gentes« in ob pomembnejših misijonskih spodbudah različnih papežev. Če mislimo, da je tega na Teološki fakulteti premalo, moramo to nadomestiti v bogoslovju in po samostanih, morda z misijonskimi krožki in s kakimi drugimi ponudbami.

Mladi nosijo v sebi velik potencial za delo na misijonskem področju. Njim je treba misijonsko delovanje Cerkve predstaviti kot bistveno sestavino oznanjevanja evangelija. Mladi, ki so upanje Cerkve in sveta, so tudi upanje misijonstva. Gre za previdnostno priložnost, da jih vključimo v skupno misijonsko odgovornost, ki potrebuje njihovo domišljijo in ustvarjalnost. Bolj ko se bomo zavedali svojega krščanskega in duhovniškega poklica, bolj bomo pričevali za izkušnjo vere.

Glede na to, da so letošnje prireditve ob posebnem misijonskem mesecu ožje, kot je bilo pred dvema desetletja dogajanje ob misijonskem kongresu, ali ne bi bilo v prihodnje morda dobro razmišljati o celostni požitvi misijonske zavesti Cerkve na Slovenskem?

V vsakem času je treba vedno znova razmišljati o novih načinih, spodbudah in dejavnostih, kako poživiti misijonsko zavest med nami. V ta namen je treba redno moliti, razmišljati, študirati, se pogovarjati in potem odločati.

Hvala papežu Frančišku za apostolsko spodbudo o izrednem misijonskem mesecu. Hvala vam vsem, ki ste to spodbudo pomagali uresničiti in hvala vsem, ki delate in se trudite za nove misijonske pobude in apostolsko vnemo med nami.

1976-12 **Luči se prižigajo** (451)

LETA 1976 PIŠE FRANC SODJA

Ponovno je papež Pavel VI. zaprosil: Pomagajte graditi Cerkev! Ta beseda nam mora biti sveta, če jemljemo svoje krščanstvo zares. Posebno danes, ko je tudi med nami katoličani bilo toliko odpadov, iskanja lažnejših poti in končno še taki dogodki, kot je bivši škof Lefebvre.

Božič je pred nami. Kristus je prišel na svet, da ga odreši in mu dá novo podobo. To je razlog, da biva Cerkev, to je razlog apostolskega dela, to je razlog misijskega poslanstva. Saj mora biti pričujoč po vsem svetu med vsemi narodi on, ki je Luč sveta. Ob vseh negativnih pojavih na svetu ravno o božiču moramo biti spet optimisti. Po delovanju Svetega Duha je »Beseda meso postala«. Božji Duh je zavel nad zemljo. Isti Božji Duh veje tudi danes. Zato nastajajo javno in skrito večje ali manjše skupine, ki se predajajo navdihom Svetega Duha in želijo v sebi upodobiti Kristusa. Ti posamezniki in te skupine so znani ci nove pomladi.

Prav tako je rekel kardinal Suenens, veliki pobudnik binkoštnih gibanj.

»Začetek pomladi« pomenijo ta gibanja. Ne le binkoštna, katerakoli gibanja, ki želijo pomagati Cerkvi, da se prenovi.

Današnji človek ni zmožen samo poslušati, pa naj bo evangelij še tako lep. Moderni človek je postal že nezaupen do vseh ideologij in programov. Izpričati jih morajo ljudje z življenjem. Krščanstvo pa niti ni ideologija, ampak življenje s Kristusom in v Kristusu. Zato je toliko bolj učinkovita le ena pridiga: pridiga življenja.

Na zadnjem kanadskem binkoštnem gibanju je torontski nadškof Pocock ob sklepu skoraj tridnevne molitve in hvalnic ravno to poudaril: Vi ste v službi Cerkve.

Ni mogoče naštetih vseh teh pojavov: binkoštarji, ognjiščarji, kursiljisti, vsem

je lastno eno: vzeti krščanstvo zares, pričati z življenjem, pomagati Cerkvi, da se v krščanskih deželah utrdi in začne preoblikovati moderno človeško družbo. Istočasno pa se mora presaditi v vse narode. Kako razveseljivo je, da se ji dajo na razpolago ravno mladi ljudje, polni apostolskega ognja, ki so pripravljeni iti preko osebnih skrbi in dela za vsakodnevno osebno življenje. Gredo v službo bližnjemu, v katerem iščejo Kristusa, in v službo Cerkvi, nad katero se ne spotikajo, je ne kritizirajo, kot je bil to pojav še pred desetimi leti, ampak jo ljubijo in ji pomagajo zgraditi močno Božje občestvo, ki bo možno razdrapanemu svetu z življenjem in krvjo dokazati, da živi véliki Bog, ki se imenuje Ljubezen.

Da je v tem iskanju veliko še nejasnega in nerešenega, naj nas ne moti. Ta iskrena volja: služiti Cerkvi, bo vodila preko ovir in pomislekov. Prav letošnji božič moramo in smemo biti optimisti, kajti luči se prižigajo na vseh koncih sveta.

Evropski način življenja in islam

DRAGO KARL OCVRK

Po dveh letih zaključujemo tematski sklop Evropa in islam. S propadom Islamske države je namreč nastalo zatišje in islamski svet, še posebej arabski, se išče. To tudi od Evrope zahteva, da premisli, kdo je in s tem svoj odnos do islama, oz. posameznih skupnosti, ki se v vsej raznolikosti in nasprotnosti, tudi sovražnosti, sklicujejo na islam.

V temeljiti študiji Gospostvo, oblikovanje zahodnega duha, ki je izšla septembra, je svetovno znani zgodovinar pokazal, da je Evropa po svojih vrednotah v celoti sad krščanstva.

»Živeti v Zahodni državi pomeni živeti v družbi, ki je še vedno v celoti prežeta s krščanskimi pojmi in predpostavkami. To ni čisto nič manj res za jude ali muslimane, kakor je za katoličane ali protestante. Dva tisoč let po Kristusovem rojstvu ni treba verovati v njegovo vstajenje od mrtvih, da bi bil človek zaznamovan z mogočnim – dejansko neizbežnim – vplivom krščanstva. Povsod po Zahodu naletimo na njegove sledilje prvine, najsi je to prepričanje, da je delovanje vesti najzanesljivejši oblikovalec dobrega zakona ali da sta Cerkev in država ločeni ali da mnogoženstvo ni sprejemljivo. [...] Tudi če so cerkvene klopi vedno bolj prazne, Zahod ostaja zasidran v svoji krščanski preteklosti. Leta 1860 se je na eni od prvih razprav o pred kratkim objavljenem Darwinovem delu O izvoru vrst oxfordski škof splošno znano rogal teoriji, da bi ljudje bili morebitni proizvod evolucije. Sedaj pa je škorenj na drugi nogi. [...] Natančno tako kakor je oxfordski škof zavrnil, da morda pa vendarle izhaja iz opice, tako sedaj na Zahodu mnogi nočejo niti pomisliti, da bi njihove vrednote in celo njihovo umanjkanje verovanja bilo mogoče slediti nazaj vse do krščanskih izvorov.«

Islam, ki je že stoletja v Evropi, je hočeš nočeš, prežet s krščanstvom. To nena zadnje dobro vidimo prav v Sloveniji, kjer so muslimani iz Bosne in Kosova. Ti se prav malo razlikujejo od drugih prebivalcev Slovenije, ki so bodisi kristjani ali kristjanofobi, agnostiki in ateisti. Vendar pa se po letu 2000 kažejo nekatere spremembe v dotlej

monolitni islamski srenji. Med njimi so se pojavile nove islamske skupnosti in razna islamska društva za promocijo islamske kulture, ki zase trdijo, da so predstavniki edinega pravega islama.

Šeriat v Sloveniji

Eno takšnih društev je Resnica-hak in El-Iman. Na spletni strani povedo »Vsi smo po veroizpovedi Muslimani in skušamo slediti Poslancu Muhammedu, s.a.w.s., v vseh življenjskih pogledih. Izključno sledimo Kur'anu (Koranu) in sunnetu (suni) – temu v terminologiji rečemo: Ehlus-sunnet wel-džema'at (tej dogmi so sledile prve tri generacije Muslimanov in vsi muslimanski učenjaki)« (<https://resnica-haq.com/kdo-smo.html>). To so salafi in vahabi, skratka fundamentalisti, ki želijo v islam poklicati nemuslimane in v Sloveniji uzakoniti šeriat.

Plodovit avtor(ica?) Layla Malus pove, da bi lahko v Sloveniji zavladalo islamsko pravo, šeriat, utemeljeno na Koranu, na štiri načine:

»Če je šarijska (šeriatska) država vzpostavljena v neki drugi državi in se le-ta odloči, da bo prišla sem in prevzela oblast. [...]

Druga metoda je, če bi se džihad začel v Sloveniji, kot se je zgodilo nedavno nazaj v Bosni ali na Kosovu, kjer so tudi Muslimani iz drugih dežel prišli pomagati. [...]

Naslednja metoda je, da določena območja družbe povzročijo padec režima. Tako je tudi storil Poslanec Muhammed, naj je Božji mir z njim, v Medini. [...] Zadnja metoda, kako priti do šarije v neki državi (konkretno v Sloveniji), je, da ljudje, ki v njej živijo, sprejmejo Islam in jo tako sami vzpostavijo. Tako se je zgodilo v Maleziji, Indoneziji, Etiopiji itd.«

Layla svoje poglede zaključí: »To so moji osebni vidiki, katere lahko zaključim na podlagi zgodovine, ki je dejansko dobra učiteljica. Vsak Musliman je dolžan verjeti v to, da je šarija boljša od drugih političnih sistemov, sicer ne more biti Musliman v nobenem primeru, saj negira lastnost, da je Allah edini Zakonodajalec. Želim še nekaj opomniti: Govoril sem o vzpostavljanju šarije in ne o siljenju ljudi v spreobrnitev (to je velika razlika), ker je le-to prepovedano!«

Pospeševanje evropskega načina življenja

Slovenija je praktično slepo črevo za islam, pa je že pri nas tolikšna raznolikost in prizadevanja, da se uzakoni šeriat, kaj se potemtaka dogaja šele v Evropi! Zato ne preseneča, da je v novi EU komisiji tudi resor za Pospeševanje evropskega načina življenja. Naš način je namreč dobil konkurenta, ki se od drugih razlikuje po tem, da se ne opira več na evropske vrednote pri kritiki Evrope, marveč na povsem drugačne, ki temeljijo v Koranu in sunetu. To pa pomeni, da se moramo Slovenci kot Evropejci zavestno okleniti svojih vrednostnih temeljev, naj priznavamo ali ne, da so krščanski, in jih tako živeti, da bodo bolj prepričljivi kot ti, ki jih propagirajo vedno številčnejše fundamentalistične islamske skupine.

Ne bo odveč, če prisluhnemo Janezu Pavlu II. v Spodbudi Cerkvi v Evropi: »Posebno pomemben je pravšnji odnos do islama. Evropski škofje so v zadnjih letih večkrat jasno uvideli, da moramo ta dialog 'voditi razsodno, z jasnimi predstavami o njegovih možnostih in mejah in z zaupanjem v načrt odrešenja, ki ga ima Bog za vse svoje otroke'. Prav tako je treba upoštevati široko vrzel med evropsko kulturo z globokimi krščanskimi koreninami in muslimansko mislijo. Zato morajo biti kristjani, ki so vsak dan v stiku z muslimani, objektivno poučeni o islamu in usposobljeni, da ga primerjajo s svojo vero.«

30 let Akamasoe

ROK GAJŠEK, LAZARIST, MADAGASKAR – SLOVENIJA

V nedeljo, 29. septembra 2019, je bilo zelo slovesno, ko je Akamasoa dala duška veselju ob 30. obletnici obstoja. To je bil v prvi vrsti zahvalni dan Bogu in zahvala neštetim dobrotnikom po vsem svetu. Kar nekaj časa so se zavzeto pripravljali na ta dan, ki bo ostal v spominu mnogim, ki so prispevali svoj delež pri tem "božjem delu", kot je Akamasoa imenoval papež Frančišek.

Že v začetku letošnjega leta je začela delovati skupnost v Mahatsari (to je ena od vasi Akamasoe v predmestju glavnega mesta Antananariva). Takrat je bila namreč dokončana hiša tik ob cerkvi, ki spada v skupnost lazaristov malgaške province. Hiša je bila zgrajena na pobudo Pedra Opeke in generalnega superiorja Misijonske družbe Tomaža Mavriča. Z veliko-dušno pomočjo osmih provinc Misijonske družbe je hiša narejena za sobrate, ki bodo pastoralno pomagali Pedru v vseh centrih Akamasoe. Tako sem bil tudi sam naprošen, da se za nekaj mesecev pridružim malgaškemu sobratu P. Jean Lucienu Rakotonirina. V teh mesecih smo hišo toliko opremili, da je lahko sprejela stanovalce. Ker je kar prostorna,

bo lahko sprejemala tudi prehodne goste. Bival sem torej v tej hiši in bil na razpolago po svojih zmoglostih. V cerkvi je bila odslej vsak dan redna sv. maša in kar lepo število ljudi (od 50 do 100) je prihajalo vsak dan. In niti en dan nismo bili brez ministrantov in ministrantk. Po skupinah so ljudje sodelovali pri liturgiji (petje, branje Božje besede), nekajkrat je bila maša povezana z jutranjo molitvijo (Laudes). Najino delo je bilo tudi obisk družin, zlasti tam, kjer se pripravljajo na prejem sv. zakona. Ob nedeljah je skupna maša za vse ljudi Akamasoe v veliki dvorani, kjer se jih zbere več tisoč in kjer res vsi aktivno sodelujejo s petjem in ritmični plesi. Enkratno doživetje je bil seveda obisk papeža Frančiška v nedeljo,

8. septembra. Gotovo bo zapisan v anale Akamasoe z zlatimi črkami. In komaj je bil mimo, je bila pred vrati 30. obletnica Akamasoe. Otroci, mladina in odrasli so se zavzeto pripravljali na ta jubilejni dan, da so potem dali duška veselju in zahvali Bogu za vse, kar so doživeli in prejeli v tem času. Dopol dne je bila zahvalna maša (zbralo se je okrog 10 tisoč ljudi) za prehojeno pot in za čudovito Božje varstvo, da je iz majhnega gorčičnega zrna zrastle veliko, košato drevo Akamasoe. Sam Pedro ponovno zatrjuje, da si na začetku niti v sanjah ni predstavljal, da bi lahko bilo kaj takšnega sploh mogoče. Ko se zdaj ozira nazaj, pa spoznava, kako ga je preko toliko preizkušenj vodila Božja previdnost. Sedaj še močneje spoznava, da je to zares "božje delo". Leta 1989 je bil Pedro imenovan za ravnatelja bogoslovcev Misijonske družbe v Antananarivu. Takrat se je tudi srečal z bedo ljudi, ki so na robu preživetja živeli v barakah iz

kartona. Preživljali so se z brskanjem po smetišču, v upanju, da najdejo kaj primernega za pod zob. Ko so se vezi med njim in smetiščarji po mnogih srečanjih in pogovorih okrepile in so mu ljudje začeli zaupati, jim je Pedro obljubil, da jih ne bo pustil samih. Storil bo vse, kar je v njegovi moči, da se rešijo iz teh nečloveških razmer. Začel je brez denarja. Prve sodelavce je našel med mladimi študenti, ki so tudi želeli narediti nekaj dobrega za domovino in za tiste, ki so se znašli v težki življenjski situaciji. Iskanje potrebnih finančnih sredstev je bilo seveda nujno. In na klic v stiski so se odzvali dobri ljudje in dobrodelne ustanove po vsem svetu. Tako je ta skupni projekt (dostojno življenje ljudi s smetišča) pognal korenine in iz leta v leto rasel in se širil.

Danes pod okriljem Akamasoe živi in dela blizu 30 tisoč ljudi (poleg njih so deležni pomoči še mnogi drugi, ki prihajajo trkat na vrata Akamasoe), od tega 15 tisoč otrok in mladih, ki obiskujejo šolo, po možnosti do mature. V tem času so se mnoge družine postavile na svoje noge predvsem s trdim vsakdanjim delom, s pomočjo Akamasoe in njenih dobrotnikov. Veličastna manifestacija veselja in hvaležnosti Bogu je v nedeljo, 29. septembra, to vse potrdila.

Popoldne so mladi in odrasli izrazili svoje veselje in hvaležnost s kulturno prireditvijo na nogometnem igrišču sv. Petra. Slavja se je udeležil tudi predsednik države A. Rajoelina, ki je v svojem nagovoru poudaril pomembno vlogo Akamasoe pri reševanju revščine. Zato je ob burnem ploskanju več tisočglave množice podelil Pedru Opeki najvišje državno priznanje za izredne zasluge pri reševanju akutnega problema - izkoreninjenja bede in revščine na Madagaskarju. Združenje Akamasoa je pokazalo, da je to mogoče, seveda če so sredstva pravilno uporabljena. Tega popoldanskega slavlja se je udeležil tudi papežev nuncij. S svojo navzočnostjo je pokazal, kako Cerkev ceni delo Akamasoe, ki rešuje težke

ekonomske probleme in obenem prinaša več bratstva in lepega sožitja med ljudi. Predsednik države je obljubil, da bo v prihodnosti država prispevala denarna sredstva za nakup zdravil, ki jih potrebujejo v dispanzerjih in v bolnišnici Akamasoe. Prav tako je podprl zamisel za univerzo, ki že kaže prve obrise v visoki šoli za socialne vede, kjer trenutno študira nad 200 mladih.

Družine, ki danes živijo v okviru Akamasoe, so se rešile najhujše bede, v katere jih je porinila usoda. Po trdem in vztrajnem delu ter prizadevanju vseh odgovornih so danes ti ljudje pokončni in ponosni ter z zaupanjem gledajo v prihodnost. Brez dvoma je

za mnoge ljudi to pomembna etapa v življenju. Ena bitka je dobljena. A s tem boji še niso končani. Zato so vsi ljudje povabljeni, da še naprej vztrajajo in sodelujejo. Tako bodo s skupnimi močmi prispevali, da pride počasi v zavest ljudi večji čut odgovornosti za skupno dobro in za blagor vsakega človeka.

Želja vseh je, da bi se življenjske razmere polagoma normalizirale. S tem bo Akamasoa uresničila svoj cilj. Za uresničitev le-tega bo potrebno še veliko trdega dela, solidarnosti med ljudmi, obenem pa iskreno prizadevanje za prave - evangeljske vrednote, ki edine zagotavljajo, da je to mogoče.

Prvič na toboganu

JOŽE ADAMIČ, LAZARIST, MADAGASKAR

Tisti, ki me poznajo, vedo, da sem bolj redkobeseden, vsaj kar se pisanja tiče. Na Madagaskarju je v tem času sušno obdobje, a nas dobri Bog kljub temu skoraj vsak dan nagradi s padavinami, kar je za rast riža zelo dobrodošlo. Druga zgodba pa so naše ceste in gradnje, ki so možne le v sušnem obdobju. Sedaj se začenja čas zelo visokih temperatur in vročine ter visoke vlage. Lahko bi se vsako uro tuširal, pa saj nima smisla, ker si spet takoj moker. Zadnji mesec je potekal vpis novih otrok v vrtec in šolo. Na naša vrata je potrkalo 150 novih kandidatov. Kar velik porast v primerjavi s preteklim letom. Ko sem se septembra vrnil nazaj na Madagaskar, smo takoj začeli s pripravami terena za igrišče. In uspelo nam je postaviti in zavarovati otroško igrišče, da se lahko otroci v miru in varno igrajo. Nepopisno veselje ob prvih spustih po toboganu. Sedaj pa že nadaljujemo s pripravo podlage za betonirano igrišče in koše. Naši solarji že komaj čakajo, da bodo žogo metali v koš.

Na novi preizkušnji

S. ANDREJA GODNIČ, URŠULINKA, VENEZUELA

Venezuela je bila nekoč med najbogatejšimi državami v Južni Ameriki. Prištevajo jo med karibske države, saj meji na Karibsko morje. Na tem področju črpajo nafto. Zaloge nafte so med največjimi na svetu in vendar so prebivalci v popolni revščini. Le peščica ljudi, ki so na oblasti, živi brezskrbno, drugi pa še kruha ne dobijo. S. Andreja Godnič nam živo opiše svoje prve vtise z nove postojanke.

Končno se vam tudi uradno oglašam iz novega misijona v Venezueli. Konec avgusta bo že skoraj pol leta, odkar sem tu, a mi je še vedno težko ubesediti, kar se nam dogaja. To pa ne pomeni, da se vas ne spomnim vsak dan v molitvah z zahvalo za vse vaše duhovne žrtve in materialno pomoč. Naj vam On, ki vidi na skrivnem, povrne s svojo ljubeznijo. In Venezuela? Kaj naj rečem? Kako naj vam približam to, kar živi ta karibska dežela v teh mesecih? Če sem iskrena, ne znam prav opisati. Moji prvi vtisi v februarju so bile izprane fasade visokih stolpnic v Caracasu, prazni oglaševalski panoji in zanemarjeni parki. Govori se špansko, a se uporabljajo tudi druge besede. Klima je tropska, zato okna pogosto niso zastekljena: prezbitერი v župnijski cerkvi nima stene, pač pa samo železno ograjo, prepleteno z zelenjem. V ozadju se dviga breg s palmami. Sever Carácasa je zapolnjen z zelenim hribom El Avila (2.765 m), ki mi daje občutek, kot da sem pod Pohorjem. Za njim je Karibsko morje v svoji modri barvi. Ljudje so tu, v glavnem mestu, veselega značaja, odprti in izredno topli. Venezuela nima starodavnih kultur kot Peru, ima pa izjemna naravna bogastva, zato je že od vsega začetka vpeta v mednarodno trgovino in kulturno izmenjavo. Ljudje so (bili) navajeni potovati, govorijo več jezikov in poznajo Slovenijo. Na moje veliko veselje sem tu našla tudi slovensko skupnost – ali bolje rečeno – so oni našli mene! Obiski, telefonski klici in slovenščina na venezuelski način mi zelo približujejo ta novi narod, kjer me sedaj želi Jezus.

»Da,« boste rekli, »kaj pa potem vse to, kar slišimo o Venezueli? Če je vse tako bogato in zeleno? Zakaj kriza?« Na kratko, kar sem slišala, berite z rezervo ... Venezuela je dosegla svojo neodvisnost na začetku 19. stoletja in je bila znana kot najbogatejša dežela v Latinski Ameriki. Zlato in predvsem nafta sta omogočila hiter družbeni razvoj in splošno blagostanje, čeprav so obstajale velike razlike v družbenih slojih. Z demokratično izvoljenim Hugom Chavezom (1999) se je začelo tako imenovano obdobje socializma 21. stoletja, ki je splošno poznano kot čavizem. Chavez je skozi leta nacionaliziral uspešna podjetja, razvijal tako imenovane 'misijske' – socialne programe za najrevnejše, kjer se je podarjalo stanovanja, škatle s hrano in zdravstvene pakete na osnovi čavistične knjižice – ter imenoval ministre iz vrst vojaških generalov. Njegov idejni guru je bil od vsega začetka Castro s Kube, zato

je ideološka in ekonomska naveza med Kubo in Venezuelo absolutna. Mali otok ne preživi brez bogate venezuelske shrambe. Za Kubo pa stoji seveda Rusija. Venezuelška vlada je dve desetletji plačevala Kubi in Rusiji za orožje, treninge v špijonaži in vsakovrstno pomoč pri vladanju v duhu 'bolivarijanske revolucije' z dnevnimi tankerji nafte in zlata. K temu je treba dodati še vso preprodajo droge, ki iz Latinske Amerike (še posebej Kolumbije) potuje preko Venezuele v zahodni svet. Tudi ta dobičkonosen posel so si v glavnem razdelili ministri in drugi vplivni člani čavizma. Chavez je za protiuslugo vzel pod svoje okrilje gverilske skupine iz sosednjih držav, kjer so iskane kot kriminalne skupine. Vse to je na široko odprlo vrata korupciji in sistematičnemu kršenju človekovih pravic. Venezuelci so dokaj hitro reagirali na čavistično politiko. Že leta 2002 so se začeli javni protesti, ki pa so bili hitro zatrti. Vedno več je bilo političnih zapornikov, preganjanje svobodnega tiska je postalo pravilo, tako kot psihični pritiski na uspešne poslovneže. Rusko-kubanski sistem terorja se je sistematično širil v družbene pore. Revolucionarno ideološko

govoričenje je na silo prikrivalo goli populistični asistencializem, ki je kupoval navidezni socialni mir s škatlami živil in treniral generacije Venezuelcev v ekonomski odvisnosti in družbeni pasivnosti. Zadeva je prišla tako daleč, da se je prepovedal uvoz, da skoraj ni domačega proizvoda in s tem izvoza, da javne službe ne delujejo, ni vzdrževanja infrastrukture, ni zdravstvenih storitev, ni zdravil, ni živil. Inflacija je 200 %. Včeraj smo morali za 130 dolarjev zamenjati 1.820.000,- bolivarjev. Ko ljudje dobijo plačo, gredo nakupit živež za cel mesec. Vsak teden se cene dvigujejo. Da, boste rekli, kot v rajni Jugoslaviji. Ko me je mama danes vprašala, če bi potrebovala kvas, sem ji rekla, da nimamo moke. Jasno, na črnem trgu dobiš vse, a cene za osnovna živila so astronomske. Nimamo srca, da bi tako metale denar skozi okno. Vse je recikliranje, varčevanje in zagotavljanje pasu. In da vam je jasno, nam, uršulinkam, sploh ni hudega, kljub temu da sanjam sveže mleko in jabolka. Čuden občutek: Peru me je navadil na marsikaj, v Pachacutecu nismo imeli vode in podgane so bile del rutine, a vseeno nisem nikoli občutila česa tako eksistencialnega, kot je lakota. Ko grem tu s sestrami Matere Terezije ven iz mesta na deželo in vidim podhranjene otroke, se mi zdi, kot da sem nekje v puščavski Afriki, ali v zapore in vidim posušene moške, čepeče na tleh, in mislim, da sem v Auschwitzu. Te izkušnje mi obrnejo perspektivo. Moje služenje tem najbolj razčlovečenim gre skozi meso. Kako prosim, da bi se ogenj, ki ga je Jezus vrgel na zemljo, že vnel! Prosite za vse nas, da bi nas Sveti Duh zmlél in bi bili moka za Jezusov kruh.

Gotovo se sprašujete, kdaj bo konec diktature? Maja 2018 je na nedemokratskih volitvah zmagal čavist Nikolas Maduro in si podaljšal mandat za štiri leta. Konec januarja 2019 je aktualni predsednik demokratsko izvoljene narodne skupščine (Asamblea Nacional 2016-2021) v navzočnosti množic javno zaprisegel kot prehodni predsednik Venezuele, tako

kot v takem primeru določa Ustava. V naslednjih mesecih so Janeza Guaidója kot legalnega predsednika v prehodu prepoznale številne demokratske države, med drugimi tudi Slovenija. Z njim, tako pravijo, je v Venezueli vzbrstelo upanje. Mednarodno povezovanje demokratskih sil, politični pritiski, ekonomske sankcije, Bacheletovo poročilo o sistematičnem kršenju človekovih pravic in organizirani protesti množic najedajo platformo diktature. Zamrznjeni osebni računi, tiralice in prepoved trgovanja z venezuelskimi vladnimi institucijami so razgalili katastrofalno stanje dežele, ki je s 5 milijonskim valom migrantov na robu humanitarne katastrofe. Koliko dni, tednov, mesecev bo še treba? Koliko časa vzame nekrvavi prevzem oblasti iz krempljev narkodiktature, ki je sfragmentirana na oborožene kriminalne centre ekonomske moči, ki obvladujejo vojsko in policijo ter so vpleteni v mednarodne kriminalne organizacije? K temu

dodajmo še duhovno okužbo aktivnega senterizma (kombinacija spiritizma, karibskega šamanizma in afriških kulturnih praks), ki ga javno prakticirajo čavisti, da je stvar še bolj zapletena. In končno ključno vprašanje: Kdo si bo v prihodnje razdelil naftno pogačo? Kdo bo med novimi lastniki zlatih rudnikov? Bosta Rusija in Kitajska na miren način zapustili svoj dobičkonosni posel? Ja, veliki ekonomski interesi – kot je pogosto v zgodovini – odločajo o tem, kdaj bo konec neke narodne katastrofe. Sem se razpisala. Prosim za molitev! Hvala ekipi v Misijonskem središču za navezo in hvala vsem vam za pomoč. Paketov ni mogoče poslati – z Venezuelo sodelujejo zelo redki mednarodni poštni servisi, uradna pošta pa ne deluje. Iščevo kanale, po katerih bi poslali zdravila. Sveti Jožef uredi. Mu zaupam. Z globoko hvaležnostjo za našo duhovno mrežo vas pozdravljam in vam obljubljam svoje molitve.

»Kaj pravzaprav delam?«

S. JOŽICA STERLE, MARIJINA SESTRA ČUDODELNE SVETINJE, UKRAJINA

Niti se ne spominjam več, kdaj sem se vam nazadnje oglasila. To pa ne pomeni, da sem na vas pozabila. Vsakokrat, ko sedem v avto, se z veliko hvaležnostjo spomnim vseh, ki imate zasluge za to, da je ta pripravljeni »konjiček« pri nas. Zadnje čase nam pogosto služi kot avto prve pomoči, saj smo skoraj vsak dan prevoznice ubogih bolnikov, ki sami ne morejo do zdravnika. Tudi evharističnega Jezusa vozimo od hiše do hiše, da pride do svojih ovčic. Ko sva s s. Ivančico prišli v Turja Remeto, se je sv. obhajilo nosilo trem bolnikom. Sedaj pa jih obiskujemo 14. Tega sem silno vesela, kajti ljudje so se nehali bati, da bodo po obisku duhovnika in po prejemu zakramentov umrli.

Od lanske jeseni imamo novega župnika, ki je zelo zavzet za reševanje duš. Zelo rad gre spovedovat in mazilit bolnike. Po njegovem obisku se jim tudi fizično stanje izboljša. Nekoč je šel podeliti zakramente hudo bolnemu možu, ki je že dolgo ležal. Ko sem naslednji dan telefonirala k njim, da bi slišala, kako je z bolnikom, so mi domači povedali, da je na veliko začudenje vseh vstal in šel na sprehod. Sedaj ni nobena redkost videti ga za štedilnikom, ko v odsotnosti žene kuha kosilo. Bog nam je sredi tukajšnjih preprostih ljudi resnično blizu. Včasih se mi zdi, da bi njegovo prisotnost lahko otipala z roko.

Dolgo in pogosto sva obiskovali Genadija, ki mu je gnila kost v nogi. Zdravniki mu niso mogli več drugače pomagati, kot da so mu nogo amputirali. Ko je ležal v bolnici, njegova žena pa mu je stregla, je bil vir veselja in smeha za celo bolniško sobo. Znal se je šaliti na svoj račun, kako bo zdaj varčeval pri nogavicah in čevljih, saj bo dovolj samo eden. Ko mu bodo naredili leseno nogo, pa se ne bo več kopal v bližnji reki, da mu noga ne bi zgnila. Sosedje na posteljah so se mu tako smejali, da jih je bilo slišati na hodnik. Slišale so jih tudi žene v sosednji sobi in prosile, naj pride še k njim in jih malo razvedri, kajti tam je bilo povsem drugačno ozračje. A Genadij ni šel k njim, pač pa ga je Gospod vzel k sebi v večnost. Umrli je doma, v navzočnosti žene in edinega sina. Ko smo ga pripravljali za v krsto, se mi je zdelo, da je to sveti trenutek našega sodelovanja z njim. Dober boj je dobojeval, tek dokončal, vero ohranil, kakor pravi sv. Pavel. Želela sem si, da bi Gospodu odnesel sveže pozdrave od nas, ki smo še tukaj.

Včasih razmišljam, kaj pravzaprav delam. Dnevi so polni, zvečer pa nimam kaj pokazati. Zdi se mi, da preprosto živim med ljudmi in z njimi delim njihove stiske in radosti. Vsako jutro prosim, da bi nas skozi dan vodil Sveti Duh in nam pokazal, komu in kako naj služimo. Sinoči me je neka nuja gnala k sosedovim, kjer Anja skrbi za dve ostareli, ležeči mami: svojo in moževo. Za vse delo je sama, kajti mož ji je umrl. Ko sem stopila v hišo, sem videla, da je v obraz čudno rdeča in zelo nemirna. Z veliko ihto mi je pripovedovala, da se je izgubil bratov pes, ki je na njeni

skrbi, tam ni nikogar doma, ona pa ga je z veliko skrbjo iskala, hudo padla s kolesom in ga na koncu po priprošnji Medžugorske Marije našla. K sebi je stiskala Medžugorsko Marijino svetinjico in se ji zahvaljevala. Anja ne hodi v nobeno cerkev, čeprav veruje, da Bog je. Včeraj pa je doživela, da ji je Marija pomagala. Ko sem jo poslušala, se mi je zdelo, da nam hoče Gospod pokazati, da ima res za vsakogar svoj čas in svoj način, kako se mu razodene.

Našima novinkama, ki sta sedaj že sestrin, in meni pa se je letos po Veliki noči razodel na duhovnih vajah. Zgodilo se je nekaj lepega, kar sem z velikimi črkami napisala v kroniko naše skupnosti: Prvič so bile v naši vasi in naši hiši osebno vodene duhovne vaje. Prišel je p. Milan Bizant DJ iz Slovenije in vodil duhovne vaje. Še sedaj je srce polno hvaležnosti Gospodu, p. Milanu in vsem, ki imajo zasluge za tiste dneve. Ko so se dnevi tišine in molitve končali, pa se mi je zdelo, da je hiša »namoljena«, posvečena, polna Božje navzočnosti. Hudemu duhu pa vse to ni bilo všeč, zato smo bili naslednje dni brez vode. Pokvarila se je globinska črpalka. Sestre so pravočasno ušle na vlak, p. Milan pa nama je pomagal vleči vodo iz vodnjaka, menjavati filtre in ugotavljati, zakaj smo na suhem. No, mojstri so nam pomagali in odpravili napako. Sem pa razumela, kako je treba za vsako veliko milost doprinesiti tudi kakšno žrtev. Podobno se dogaja tudi, kadar prejme zakramente kakšen bolnik, ki je dolgo živel brez Boga. Vidite, to je vloga vseh vas, ki molite in se darujete za misijone. V moči vaših molitev in žrtev Gospod lahko pride do duš. Vaš delež pri misijonskem delu je večji, kot si lahko mislite. Za to smo vam iskreno hvaležni.

Drugi pomembni dogodek pa se je zgodil 31. maja v Kijevu, ko sta novinki naredili prve zaobljube in s tem končali noviciat. S. Pavla je ostala tam, s. Katarina pa je prišla k nama, da bi nama bila v pomoč. Sedaj s s. Ivančico že zagreto misijonarita med otroki in mladimi. Za njima je že poletni tabor za otroke, sedaj pa sta z mladino na duhovnih vajah. Obilno sejata z najrazličnejšimi prijemi, da bi vsaj nekaj semena skalilo in zraslo. Mlada srca so dovzetna.

Pred nedavnim so nam sestre iz Ljubljane pripeljale plenice za bolnike in druge reči, ki so se nabrale za tukajšnje ljudi. Vsem, ki ste sodelovali pri zbiranju teh dragocenih pripomočkov, se prisrčno zahvaljujem. Če ima kdo še kaj plenice, ki bi jih lahko delil z najpotrebnejšimi, vam bomo iskreno hvaležne. Tukajšnji upokojenci si jih s

svojimi 50 evri pokojnine ne morejo kupiti. Imamo veliko bolnikov, ki prosijo zanje, ker jih zares potrebujejo. Plenice lahko oddate pri Marijinih sestrah v Štepanji vasi v Ljubljani, Mekinčeva ulica 12. Nebeški Oče si bo vsak korak dobro zapomnil in nekoč se boste čudili, ko vam bodo ubogi odprli nebeška vrata.

Iščejo laike za pomoč

S. ANITA POLJAK, USMILJENKA, GRČIJA

Dragi prijatelji, zelo ste me razveselili z vašim voščilom. Iz srca se vam zahvaljujem. Ravno sem se pripravljala, da se vam oglasim. Čas beži, kar vsi ugotavljamo. Jaz sem dobro, hvala Bogu.

Ravno zdaj sem se pogovarjala s sestro, ki je pri nas že skoraj eno leto. V zadnjem času se je vključila v prostovoljsko organizacijo iz Francije, ki je odprla manjšo kliniko ravno na otoku, na katerega hodimo tudi me sestre na pomoč beguncem, to je na otoku Samos, ki meji s Turčijo. Seveda je tam več nevladnih organizacij, ki pomagajo brezplačno vsem beguncem, otrokom in odraslim, v vsem, ne glede na vero in barvo. Potrebe so velike. Zdravnica, ki je prišla iz Francije, išče pomoč po celem svetu. Pred tem je že delala na nekem grškem otoku in ima izkušnje. Sedaj je odprla kliniko na Samosu, saj so na tem otoku velike potrebe. To vam pišem, ker smo se ob mojem obisku v domovini pogovarjali o tem, da bi tudi prostovoljci iz Slovenije lahko pomagali. Vse te organizacije so v centru glavnega mesta Samosa-VATI.

Vse informacije so dostopne na naslovu <https://samosvolunteers.org/alpha-centre, clinique medicale med'equal>

iteam. upam, da se bodo priglasili laiki, ne samo zdravniki, ampak tudi študenti medicine. Vsi jeziki pridejo prav, ker tam je pravi "tur babel" ... Naša sestra tam hodi pomagat enkrat na mesec po deset dni, druga sestra je za duhovno pomoč v cerkvi in za pogovor. Vse vas lepo pozdravljam in vam želim neutrudnega poguma, da bi delali dobro, kolikor moremo in kakor moremo, saj Jezus vse zapisuje v naš večni Word.

Župnijo bodo predali v domače roke

P. STANKO ROZMAN, JEZUIT, ZAMBIJA

Prav lepo pozdravljeni. Smo v mesecu rožnega venca, pa tudi praznovanja misijonov oziroma misijonske nedelje. Vi se verjetno z vneto pripravljate na to praznovanje. No, tudi jaz živim v duhu misijonske misli. Sedaj se je dokončno odločilo, da jezuiti predamo župnijo lusaški nadškofiji. To naj bi se zgodilo prihodnje leto. Datum še ni določen. Moja naloga je, da župnijo pripravljam na predajo. Veliko se je že naredilo. Rad bi nadaljeval s pomočjo vernikom pri gradnji cerkva. Maja meseca sem zaprosil za pomoč, in sicer za štiri cerkvice. Rad bi nadaljeval dela, ki so na štirih krajih že začeta. Zato prosim, če bi mi lahko pomagali vnaprej za eno cerkev (deset tisoč dolarjev). Gradnjo bi tako lahko nadaljeval ter pomagal vernikom pri gradnji po pravilu »pol na pol«. To pomeni: kar oni prispevajo, jaz podvojim iz obljubljenе pomoči. Lahko povem, da gre v Mulendemi plošča gor, prav tako v MaiMwene. V Mulungushi je cerkev zgrajena do strehe. V Mumbwi pa je plošča že vlita. Janez in Kaja sta se vrnila. Obogatila sta nas in sebe. Zelo sta mi pomagala, saj smo postali tim. Pustila pa sta tudi

šest vrtin z vodnjaki. Jaz sem iz tistega, kar sta nabrala, dodal še en vodnjak, in sicer na podružnici Chikanda. Ne-popisno veselje je bilo tam, ko je voda pritekla iz globine. Bližnja šola in vaška skupnost dobivata vodo. Hvala njima in vam vsem, ki nam darove posredujete in se z nami veselite.

Za nami je pestro misijonsko dogajanje izrednega misijonskega meseca oktobra. Seveda pa to ni konec, je šele začetek. In naša dolžnost je, da spet poživimo misijonskega duha v vsakem kristjanu, saj je misijonstvo osnovno poslanstvo Cerkve.

Misijonski simpozij

V soboto, 12. oktobra, je v Zavodu sv. Stanislava potekal 4. vseslovenski misijonski simpozij. Prvi se je odvijal leta 1981 v Rimu, sledil je leta 1986 v Tinjah na avstrijskem Koroškem ter leta 1991 v Ljubljani. Glede na to, da so si prvi trije simpoziji sledili v razmaku petih let, je bil – vsaj z vidika časovne oddaljenosti – ta simpozij več kot potreben, saj je od zadnjega minilo kar 28 let.

Simpozij je bil neke vrste »intelektualni« vrhunec naših dogodkov v misijonskem mesecu oktobru. Namenjen je bil iskanju smernic in poti Cerkve na Slovenskem, da bo napredovala, rasla in se uspešno soočala z izzivi današnjega sveta. Geslo »Krščeni in poslani« je pomenljivo, saj papež želi, da bi prav vsi kristjani bolj polno zaživel svoje poslanstvo oznanjevanja evangelija – poslanstvo, ki smo ga prejeli že s samim krstom.

Simpozija so se udeležili tudi ljubljanski nadškof msgr. Stanislav Zore, škof msgr. Metod Pirih ter apostolski nuncij msgr. Jean-Marie Speich. S pozdravom in uvodnim govorom sta simpozij odprla msgr. Pirih ter apostolski nuncij. Osrednji program je bil sestavljen iz dveh delov. V prvem, akademskem delu, so bila štiri predavanja z razpravami. Prvo predavanje je podal dr. Mari Osredkar z naslovom »Misijoni v cerkvenih dokumentih«, sledilo je predavanje p. Janeza Mujdrice, misijonarja in predavatelja religijske vzgoje v Zambiji z naslovom

»Misijonar danes«. Religijska vzgoja je v Zambiji obvezen učni predmet. Poleg Zambije je to obvezen učni predmet le še v Veliki Britaniji. Sledilo je zanimivo predavanje dr. Blaža Jezerška z naslovom »Misijoni in identiteta Slovencev«, nato pa še predavanje dr. Marka Freliha z naslovom »Kustos in misijonar«.

V drugem delu simpozija je s. Hermina Nemšak, nekdanja misijonarka na Slonokoščeni obali, vodila omizje osmih misijonarjev, ki so predstavili izkušnje in videnja svojega dela v misijonih: Jože Andolšek, salezijanec, s. Metka Kastelic in s. Agata Kociper, ki delujeta v Braziliji, mlada zakonca Kaja in Janez Novljan, ki sta eno leto pomagala v Zambiji, sežanski župnik Aleksander Skapin, ki je pred leti deloval na Slonokoščeni obali ter zakonca Tantely in Alojz Gabršček. Alojz je bil laiški misijonar na Madagaskarju, kjer je tudi spoznal svojo ženo Tantely. Sedaj pa živita v Tolminu.

Simpozij je bil vsebinsko zelo bogat, a treba je povedati, da je sam začetek simpozija predstavljala že otvoritev izrednega misijonskega meseca na Svetih Višarjah. Zagotovo je pred nami še dolga pot iskanja smernic misijonske prenovе Cerkve, a z gotovostjo lahko rečemo, da je led prebit. In kakor zadnje – osrednje – srečanje v Ljubljani ni predstavljalo začetka simpozija, tako lahko z gotovostjo rečemo, da tudi konca ne. V iskanju novih poti zato z veseljem zremo naprej.

Študentska misijonska sveta maša

V sredo, 16. oktobra, je bila pri frančiškanih v cerkvi Marijinega oznanjenja na Tromostovju v Ljubljani misijonsko obarvana študentska sveta maša. Vodil jo je misijonar Danilo Lisjak, ki deluje v Ugandi.

Med pridigo je povedal, da četudi se njegov misijon, ki se imenuje Atede, nahaja malo južneje od delovanja Ignacija Knobleharja, le-tega vseeno razume kot neke vrste nadaljevanje Knobleharjevega misijona. Knoblehar je resnično bil misijonar v pravem pomenu besede, saj je oral ledino. O kakršnih koli predhodnih zametkih krščanstva ni bilo ne duha ne sluha. Danilo in salezijanski duhovniki, ki zdaj delujejo na tem območju, imajo zato bistveno lažjo nalogo. Rezultat njegovega dela in dela vseh predhodnih misijonarjev od Knobleharja dalje pa se kaže v tem, da Cerkev v Ugandi zelo napreduje, saj je živa in mladostna.

Podobno bi lahko rekli tudi za Brazilijo oz. za območji, kjer delujeta naši misijonarki s. Agata Kociper in s. Metka Kastelic, ki sta po maši ob video-projekciji predstavili svoje delo. S. Agata deluje v Amazoniji v mestu Manaus na severu Brazilije, medtem ko s. Metka deluje v Sao Paulu, vlemestu na jugu Brazilije. Obe pa delujeta v okolju (kakor tudi Danilo) z visokim natalitetnim trendom, kar pomeni, da se veliko ukvarjata z mladostniki. Cerkev v teh okoljih je mlada v vseh pogledih – tako z vidika samega nastanka Cerkve kakor tudi z vidika starosti svojih članov in mladostne energije, ki jo to občestvo izžareva.

S. Metka je med drugim povedala, da tam, kjer deluje, nihče nima težav s tem, da bi javno povedal in priznal, da veruje v Boga in da je kristjan. K temu pogumu nas poziva papež Frančišek. Izpolniti je treba svoje krstno poslanstvo in pogumno izpričevati vero. Tudi misijonar Danilo je sv. mašo zaključil z besedami, da moramo biti pogumni, da se ne smemo bati izzivov in da moramo z veseljem in upanjem zreti v prihodnost. Le s pogumno in mladostno energijo bo Cerkev na Slovenskem živela in napredovala.

Misijonska nedelja

V nedeljo, 20. oktobra, je v Murski Soboti potekalo osrednje praznovanje misijonske nedelje. Predstavljalo je liturgični vrhunec dogodkov v okviru »izrednega misijonskega meseca oktobra 2019«. Pogumno smo stopili na dolgo in vztrajno pot prenove Cerkve v misijonskem duhu, h kateri smo po papeževih besedah povabljeni in poklicani prav vsi kristjani.

Vsaka resnična prenova se začne v notranjosti človeka, v nas samih, saj smo le tako lahko verodostojne Jezusove priče. Dopustiti moramo, da Jezus vstopi v naše srce. Samo z njim v srcu bomo pravi misijonarji in resnični prinašalci Kristusa ter kot taki misijon in misijonar obenem. To je tudi lepo povedal msgr. Štumpf na začetku pridige, ko je citiral poslanico papeža Frančiška: »Jaz sem misijon; ti si misijon; vsak krščeni moški in ženska je misijon. Človek, ki ljubi, ni nikoli pri miru: ljubezen ga žene ven iz sebe; k njej je pritegnjen in

privlači druge; razdaja se drugim in plete vezi, ki podarjajo življenje ...»

Povedal je tudi, da naš slovenski prostor že dolgo velja za »misijonsko poljano« in da danes ljudje ne vedo več, zakaj imamo v Sloveniji več kot 2.000 cerkva, zakaj imamo 6 škofij in skoraj 1.000 župnij, ne vedo, zakaj imamo Karitas, Teološko fakulteto, katoliške šole in vrtce, verouk, oratorije ... Tega po njegovem mnenju ne vedo zato, ker ne vedo, kdo je Kristus. Zato živijo v prepričanju, da je krščanstvo samo propagandni stroj, ki pred seboj melje vse, kar ni krščansko. In v vprašanju: Kdo je Kristus? nadaljuje msgr. Štumpf, se skriva naše misijonsko spreobrnjenje.

Škof Štumpf je ob navezovanju na drugo berilo iz 2. pisma Timoteju: »Oznanjuj besedo, vztrajaj v ugodnih in neugodnih okoliščinah ...« (2 Tim 4,2) poudaril, da je bistvena lastnost dobrega misijonarja potrpežljivost. Že sam pregovor namreč pravi: »Potrpežljivost je mati modrosti«. Za uspešno opravljanje svojega poslanstva pa je treba imeti »močne duhovne mišice«, da bomo stanoviti in bomo vztrajali v potrpežljivosti, saj je misijon kraj skrajne potrpežljivosti.

Srečanje skupine SLED

V novembru je s prvim srečanjem v letošnjem letu ponovno oživela skupina laikov za pripravo na misijone, ki se imenuje SLED. Srečanje je potekalo na misijonski domačiji v Mrzli Luži. Tokrat je bilo v ospredju predvsem spoznavanje udeležencev in predstav o naši poklicanosti v misijone. Prav tako smo ob papeževi poslanici za misijonsko nedeljo premišljevali, kam nas Frančišek poziva v tem misijonsko tako prelomnem času. Pravi, da naš odnos z Bogom ni zasebna stvar, temveč je vedno v povezanosti s Cerkvijo - in ravno to smo poglobljali, ko smo si med seboj podelili poglede, izkušnje in globlja vprašanja. Za nadaljnje misijonsko delo tako v naših župnijah kot v tretjem svetu smo namenili tudi nekaj molitve, predvsem pa je bilo celotno srečanje prežeto s Kristusovo

ljubeznijo, ki nas vabi, da ljubimo svoje brate in sestre kot je On nas ljubil. Srečanje je bilo res sproščeno in prijetno, dodobra smo se spoznali, razpravljali, med seboj podelili tudi naše globlje življenjske izkušnje ter se navsezadnje tudi skupaj nasmejali! Manjkalo ni ne dobrega kosila ne odlične kave, v domači peči pa smo spekli tudi odlične kostanje.

Tako smo v lepem ozračju začeli skupaj odkrivati, kam in kako nas v prihodnosti vabijo Njegovi načrti.

Kaja in Janez Novljan

Misijonar dr. Janez Janež še vedno živi v srcih Tajvancev

V Društvu misijonarja dr. Janeza Janeža in župniji sv. Helena - Dolsko smo v torek, 22. oktobra 2019, gostili 20 Tajvancev. Gre za skupino ljudi, ki je imela osebno izkušnjo z našim rojakom, laiškim misijonarjem dr. Janezom Janežem v času njegovega 38-letnega delovanja v Bolnišnici sv. Marije v Luodongu na Tajvanu. V Kamnico in Dolsko so prišli, da bi si ogledali njegovo spominsko sobo in rojstno hišo ter se tako poklonili njegovemu spominu. Pobudnik tega obiska v Sloveniji je bil p. Giuseppe Didone, predstavnik reda kamilijancev na Tajvanu, kjer je vse

do svoje smrti leta 1990 deloval tudi naš misijonar. Ob obisku je p. Giuseppe v cerkvi sv. Helene v Kamnici ob so-maševanju domačega župnika Marka Avsenika daroval sv. mašo, ki so se je udeležili tudi mnogi naši župljani. Ti so imeli edinstveno priložnost prisostvovati maši v kitajskem jeziku. S pomočjo sinologinje ge. Mojce Pretnar smo nagovore prevajali v slovenski jezik. Pri maši je s svojim ubranim petjem sodeloval domači pevski zbor Sv. Helene, nekaj pesmi pa so zapeli Tajvanci tudi sami. Ganljiva so bila njihova pričevanja, v katerih so izrazili veliko hvaležnost njihovemu in našemu misijonarju. Ko so razlagali o veličini njegovega dela, so mu pripisali svetniške lastnosti in ga primerjali z rekorderji, ki so zapisani v Guinnessovi knjigi rekordov. Svetniške, ker se je nesebično razdajal za paciente, še zlasti tiste najbolj revne in uboge, rekorderske pa, ker je v Bolnišnici sv. Marije opravil neverjetnih 80.000

operacij, povprečno torej pet na dan. Za svoje humanitar- in zdravniško delo je bil večkrat odlikovan, nazadnje posmrtno aprila letos, ko je prejel mednarodno nagrado za izjemne dosežke v medicini.

Gostje s Tajvana so si ogledali spominsko sobo dr. Janeza Janeža, v kateri hranimo fotografski material, knjige in različne predmete našega misijonarja. Predstavili smo jim Janeževo družino in čas, preden je zapustil domovino. Sprehodili smo se tudi do njegove rojstne hiše v Dolskem ter se srečali s še živečimi sorodniki, za katere so naši tajvanski prijatelji izkazali največ zanimanja. Njegova pranečakinja Ksenija Janež Lapič je predstavila, na kakšen način so bili doma povezani z misijonarjem, ter postavila na ogled različne predmete, ki jih hranijo v njegov spomin. Dan smo zaključili na bližnji Domačiji pr' Krač s Folklorno skupino Dolsko.

Ob tej priložnosti se želim zahvaliti mojim najožjim društvenim sodelavcem, s katerimi ohranjamo spomin na dr. Janeza Janeža. Želim si, da bi se tudi Slovenci bolj zavedali velikega dela našega rojaka na Tajvanu. Da je bil resnično velik, kaže na to, da se ga Tajvanci spominjajo z veliko hvaležnostjo še tudi po skoraj 30 letih od njegove smrti. Zasedral se je globoko v njihovih srcih in tam še vedno živi.

Mija Bokal

Daritev samega sebe do popolnosti

Ob 100-letnici rojstva Jožka Kramarja (1919 ~ 5. marec ~ 2019)

Bog je ljubezen. Ljubezen ne pozna ovir. Daj mi duše, drugo vzemi! To je bilo njegovo vodilo. Jožko Kramar je eden tistih, ki je resno vzel Jezusovo naročilo učencem-kristjanom, da naj gredo po vsem svetu in oznanjamo evangelij vsem ljudem. Njegovo sporočilo je dobrodošla osvežitev za našo vero.

Jožko Kramar je bil eden tistih, za katere velja, da je bil klasičen misijonar: brez palice, brez denarja, brez torbe ..., samo s Kristusovim oznani-lom v srcu in na ustnicah. Z grškim modrecem bi lahko (prirejeno) rekel: »Vse, kar imam, nosim v nahrbtniku.« Tako je namreč potoval iz enega v drugi misijon. Sicer Kramar, a ni bil navezan na kramo, kajti vse, kar je potreboval za evangelij, je nosil v duši. Mizarski mojster, inženir (samouk) in gradbenik, a: evangelij mu je bil vse, kakor apostolu Pavlu: »Vse delam zaradi evangelija« (1 Kor 9,23). Zanj so bili misijoni edina resničnost, ki je obstajala, in zvestoba temu do konca, v popolni predanosti stvari. Nič na obroke. Le po delih. Kakor bi pač naneslo. Danes da, jutri ne. Za tri leta. Dokler bo šlo.

Sirota brez očeta se ni izgubil v bolestnem iskanju svoje sreče, pač pa se je ves posvetil osrečevanju drugih, prav posebej so mu bili pri srcu ubogi, zlasti mladi. Neizbrisno se je zapisal v njihova srca, pa tudi v zgodovino ljudstev, med katerimi je deloval. Garal je do onemoglosti, nihče ga ni mogel dohajati. Kakor je napovedal don Bosko: »Salezijanec z zavihanimi rokavi.« Ljubezen do don Boska je bila tako predana, lahko rečemo da stoodstotno, in še to je preveč blede. Bil je graditelj (slovenskega) naselja na smetišču Tondo v Manili, na obrobju katerega je živel pol milijona revežev. Če tega dela ne bi prekinil zaradi odhoda na Papuo Novo Gvinejo, bi bil prav gotovo lahko kandidat za Nobelovo nagrado za mir.

Lahko rečemo, da je bil na Papui Novi Gvineji pionir salezijanskega dela. Ne samo, da je iz nič postavil tri velikanske mladinske centre, pač pa se je resnično zapisal v zgodovino ljudstva-plemena Kearu, ki šteje približno deset tisoč ljudi. Zapisal je prve besede v njihovem jeziku, napisal je majhno slovnico in slovar ter jim dal prvo – in verjetno tudi zadnjo – knjigo: Krščanski katekizem – Oki ouvove muke'e.

Ivan Rudolf, direktor Ljubljanske banke v Singapuru, je o srečanju z njim na Papui povedal: »Take misijone takoj podpišem.« Tof in Rifle sta pripravila pravi slavospev misijonarju na Rakovniku, ko sta se vrnila z obiska pri misijonarju Jožku, ki ju je sprejel in gostil na Papui Novi Gvineji. Bil je goreč oznanjevalec evangelija v misijonih in med nami doma, z ognjem in navdušenjem, s poletom. Po Slomškovo je družil vzgojo in izobrazbo. »Kdor hoče prav srečno živeti, mora modro glavo pa zlahtno srce imeti« (Slomšek). Živel je med raznimi ljudstvi in verstvi: vse je sprejemal kot brate in sestre, tako hinduiste, budiste, muslimane, animiste, sam pa je bil vedno in povsem neomajno Kristusov.

- Rojen 5. marca 1919 v Šmarci pri Kamniku
- Misijonaril je 67 let v štirih deželah Daljnega vzhoda
- INDIJA 1935–1940 (Krishnagar, Sipajdura, Schillo)
- BURMA (Mjanmar) 1940–1966 (Anasikan, Mandalay)
- FILIPINI 1968–1980 (Cebu, Manila)
- PAPUA NOVA GVINEJA 1980–2002 (Araimiri, Vunabosco, Kumgi, Boroko)
- V domovini 2002–2007
- Umrl 6. septembra 2007 na Trsteniku, kjer je tudi pokopan.

Vrnitev v domovino je dejansko doživel kot izgnanstvo. Eno samo željo je imel, da bi umrl v misijonih, pa se mu to zaradi spleta okoliščin ni uresničilo. Jožko Kramar je bil misijonar tudi v domovini, saj ob redkih obiskih domovine ni počival, pač pa oznanjal. Samo ob enem daljšem »dopustu« je imel več kot sto nastopov. Oznanjal nam je tudi s štirimi knjigami, v katerih je pisal o svojem misijonskem doživljanju. Naslov prve od njegovih misijonskih doživetij izpove najglobljo resničnost njegovega življenja: »Ljubezen ne pozna ovir!«

Zadnja leta je bil na Rakovniku preprosto »pometač«; z veliko ljubeznijo je vsak dan lepšal prostor ob lurški Mariji. Kot Božji ljubljenelec je zadnji dve leti življenja na zemlji preživel v pravih vicah popolne skleroze. Vse je šlo v pozabo, tudi samega sebe ni prepoznaval, ostalo pa je nekaj, kar preseneča: vse molitve, pobožnosti, to pa je zmožni vsak trenutek. To, kar je bilo bistveno v njegovem življenju, je ostalo.

Najbolj zvesta priča njegovega delovanja in osebnosti je misijonski križ, ki ga je prejel na Rakovniku 15. avgusta 1935 in ga je imel na sebi noč in dan, do smrti 6. novembra 2007

na Trsteniku. Metalni križ, predvsem korpus, je tako »obrabljen«, da so na njem zabrisane poteze, ostalo je samo trpljenje Križanega. Tako je bil tudi sam zadnji dve leti dejansko na križu, in podobno kot Kristus doživljal

»zapuščenost« Boga: »Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil« (Mt 27,46). Bil je to zadnji krik zaupanja. Bil je prečiščen do konca. Zrel za nebesa. Zato ne preseneča, da se je poslovil, kot bi mirno zaspal, ko so sobratje z

njim molili rožni venec, in sicer med skrivnostjo »Ki je v nebesa šel«. Bila mi je dana milost, da sem del poti v času prehodil skupaj z njim. Bog bodi zahvaljen!

Tone Ciglar SDB

Poslovil se je brat **Jože Rovtar**

1927–2019

V Gospodu je 14. oktobra 2019 zaspal brat Jože Rovtar iz Družbe Jezusove. 45 let je bil misijonar v Zambiji, zadnjih osem let je živel v jezuitski skupnosti v Dravljah, od marca letos pa v Duhovniškem domu na Lepem potu v Ljubljani.

Na zadnjo pot so ga pospremili številni duhovniki in prijatelji, ki so ga poznali kot zelo korajžnega in ljubeznivega.

Sobrat p. Janez Mujdrica se je sobratu Jožetu Rovtarju v poslovilnem govoru zahvalil in se ga spominjal z naslednjimi besedami.

»Nekaj čudovitega si naredil. Čestitamo! Jože, hvala ti!«

Prvič sem srečal Jožeta leta 1965 v Logu pod Mangartom. Tam smo bili jezuitski semenišniki na počitnicah. Jože nam je kuhal. Dobil sem vtis, da ima zelo rad Slovenijo: navdušeno je pel slovenske narodne pesmi. Ko smo hodili po hribih, je stalno ponavljal: Slovenija je res lepa, čudovita dežela! Čudno mi je bilo, ko je dve leti kasneje odšel v daljno Zambijo.

Ko sem kasneje, leta 1975, tudi sam prišel v Zambijo, sem tri mesece živel pri njem. Jože je bil takrat ekonom v

Mpima semenišču. Tam je bilo okrog 120 malih semenišnikov in 80 bogoslovcev, ki so študirali filozofijo. Bilo je tudi okrog 20 profesorjev. Jože je bil odgovoren za hrano, stanovanje, zgradbe, kmetijo, vrt. Bil je odgovoren za okrog 30 zaposlenih, ki so skrbeli za par sto krav, prašiče in kokoši. Večkrat sem ga videl, kako je s traktorjem oral. Vsak dan sva šla v mesto po nakupih in drugih opravkih. Občudoval sem Jožeta, kako je bilo vse organizirano, vse je lepo funkcioniralo, imel je lepe odnose z delavci, semenišniki in duhovniki. Čez dan

je bil z delavci, ponoči pa je urejal račune, zjutraj med prvimi prišel k maši. Bil je res organiziran, podjeten, delaven, uspešen, prijazen ... Tam je delal 12 let.

Leta 1986 je bil premeščen za ministra v jezuitski noviciat v Lusako, kjer je delal 24 let. Bil je odgovoren za materialne stvari: denar, nakupovanje, hrano, velik vrt, kokoši, zajce in avtomobile. Odgovoren je bil za 15 delavcev, ki so tudi prenavljali in belili zgradbe. Novince je učil praktičnih stvari, kako se kuha, pere, čisti, vrtnari, skrbi za kolesa. Ko sem šel v Lusako, sem ga rad obiskal, da sva zapela kakšno slovensko narodno in Marijino. Lepo je bilo videti in čutiti, kako ga imajo novinci radi.

Pred osmimi leti je Jože resno zbolel. Zdravniki v Zambiji mu niso mogli pomagati. Provincial me je prosil, naj ga pripeljem v Slovenijo. Bal sem se, da bo na letalu težko, a se je kljub bolečinam obnašal, kot da bi bil popolnoma zdrav. Bil je res korajžen in ljubezniv. Naj končam po zambijsko: »Mwambombeni, mukwai! Natasha, mukwai! Nekaj čudovitega si naredil. Čestitamo! Jože, hvala ti!«

jubilanti – čestitamo

80 letnica življenja

Jože Mlinarič, salezijanec, rojen 29. februarja

1940 v Bratonicah. V misijone je odšel oktobra leta 1971. Deluje v Ruandi.

70 letnica življenja

S. Anka Burger, usmiljenka, rojena

19. februarja 1950 v Šmihelu pri Novem mestu. V misijone je odšla 25. junija 1983. Deluje v Ruandi.

50 letnica življenja

Br. Miha Majetič, minorit, rojen 3. januarja

1970 na Jesenicah. V misijone je odšel 26. decembra 2005. Deluje v Kazahstanu.

40 letnica življenja in 10 let v misijonih

S. Ana Slivka, frančiškanka marijina

misijonarka, rojena 3. januarja 1980 na Jesenicah. V misijone v Brazilijo je odšla 3. januarja leta 2010.

TRIKRALJEVSKA AKCIJA | župniji: Šentrupert, Velenje - Sv. Martin | Šoemen Jože
ADVENTNA AKCIJA | župnije: Cerklje, Kranj, Mirna, Slivnica pri Mariboru | Kopriva Silvester
MIVA | župnija Blagovica, Bovec, Čatež - Zaplaz, Črni Vrh, Črni Vrh nad Idrijo, Dolenci, Gozd, Hrušica, Koper - Sv. Marko, Kotlje, Kropa, Ljubljana-Polje, Mekinje, Most na Soči, Podgrad, Polhov Gradec, Rakek, Ravne na Koroškem, Slivnica pri Mariboru, Slovenj Gradec, Stari Trg pri Slovenj Gradcu, Strojna, Sv. Anton, Šentožbolt, Šentvid pri Stični, Škocjan, Šmarjeta, Št. Ilj v Slov. Goricah, Toplice, Unec, Vavta vas, Velenje - Sv. Martin, Velesovo, Velika Dolina, Vipavski Križ, Žalna | posamezniki: Androjna Danica, Bahovec Alenka, Božič Jože, Buhvald Amalija, Casar Mario, Egida D.O.O., Juhant Branka, Kokot Branka in Franc, Kopriva Silvester, Matajč Irena, Mikeln Petra, Minoritski samostan Piran, Misijonski Krožek Rojan - Trst, N.N., Osterman Milan, Pšeničnik Marjana, Ramaroson Benjamin Škof, Smodiš Robert, Šebenik Majda, Štrancar Marjeta, Uršič Peter
SKLAD ZA LAČNE | posamezniki: Albatros - Pro D.O.O., Benčina Nadja s.p., Demšar Vida, Globokar Mojca in Tilen, Godec Jelka, Kržišnik Franci, Macedoni Anica, Majer Ivica, Medvešek Viljem, N.N., Pavlič Renata, Peruzin Ana, Piriš Marija, Sivec Leban Sonja, Sulin Marvin, Šiško Stanislav, Tajnikar Matej, Tapajner Veronika, Verdenik Benjamin, Zakrajšek Boris, Žerjal Bojana
SKLAD ZA MISIJONE | župnije: Celje - Sv. Cecilija, Ljubljana-Bežigrad, Maribor - Radvanje, Maribor - Sv. Janez Bosko, Slivnica pri Mariboru, Zgornji Tuhin | posamezniki: Blažič Mihael, Bunderla Lidija, Dolenc Gregor, Frančiškanska Prokuratura, Gašperšič Nataša, Gorc Ana, Grošelj Jurač Marjana, Hančič Družina, Iršič Andrej, Jenič Dušan, Jerovšek Jure, Ključevšek Tatjana, Kocjančič Marjeta, Kokovnik Zofija, Konda Martin, Koprivnikar Jožica, Kotnik Ambrož, Kovačič Jožica, Kozjek Marija, Kozole Cvetka,

Križan Gabriela, Ljumani D.O.O., Magdič Olga, Marolt Marija, Merše Franjo, Mikulin Olga, Morelj Darja, N.N., Paškič Ilija, Paulus Magda, Piriš Marija, Prinčič Silvester, Rott Cindro Barbara, Saksida Blaž, Slokar Darja, Sovič Alenka, Sticker Peter, Škedelj Ciril, Štolcar Kolja, Štrukelj Frančiška, Tome Jakob in Albinca, Vidmar Gregor, Vogrinčič Vera, Volčini Marija, Zalar Pavla, Zorenč Davorina, Zupančič Danijel
ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE MISIJONARJEV | posamezniki: Benčina Nadja s.p., Presetnik Vera
ZAGOBAVCE | posamezniki: Hrovat Nika, Zakrajšek Boris | **SKLAD ZA MADAGASKAR** | posamezniki: Hozjan Matej, Mavrec Renata, Remic Primož | **ZA RUANDO IN BURUNDI** | Benčina Nadja S.P. | **ZA GRADNJO CERKVA** | posamezniki: N.N., Zakrajšek Boris | **VODNJAKI - ZAMBIJA** | posamezniki: Anžlovar Terezija, Hrovat Olga in Franjo, Kovač Andreja in Žiga, N.N.
ZA MAŠNE INTENCIJE | župnije: Mirna Peč, Zgornji Tuhin | Karmeličanke Ocd
MISIJON MATANGA | posamezniki: Kresnik Robert, N.N., Podobnik Jožica
ZA JOŽETA ANDOLŠKA | Misijonski Krožek Rojan - Trst
JOŽE ADAMIČ | Burger Alenka
PAVEL BAJEC | posamezniki: Misijonski Krožek Rojan - Trst, Uršič Peter
S. ANKA BURGER | Misijonski Krožek Rojan - Trst
S. METKAKASTELIC | posamezniki: Avenik Janez, Jenič Dušan | **S. VIDA GERKMAN** | posamezniki: Avenik Janez, Sitar Antonija | **JOŽE MLINARIČ** | Misijonski Krožek Rojan - Trst
S. VESNA HITI | posamezniki: Černigoj Ivana, Eko Igrala d.o.o., Kljun Majda, Misijonski Krožek Rojan - Trst, Piriš Marija, Šef Manja in Tone, Velikonja Štefanija, Zakrajšek Boris
TONE KERIN | posamezniki: Kastelic Janez, Kožuh Simon, Marolt Franc, Strnad Alenka, Šušteršič Ivana
TONE OVITAR | Ravbar Anica
S. AGATA KOCIPER | župnija Koper - Sv. Marko | Mijatovič Avguštin
JANEZ KRMELJ | posamezniki: Kolander Tadeja, Kovač Andreja

in Žiga, Misijonski Krožek Rojan - Trst, Sušnik Janez, Sušnik Kolbezen Barbara, Vrabec Marko, Zgubič Evgen
MATEVŽ STRAJNAR | posamezniki: Bevc Helena, Strajnar Breda
S. ANDREJA GODNIČ | župnija Koper - Sv. Marko | posamezniki: Albatros - Pro D.O.O., Flis Hilda, Kern Frančiška, Kovač Andreja in Žiga, Linasi Albina, Misijonski Krožek Rojan - Trst, N.N., Potočnik Danica, Sedej Andreja, Škorjanc Anica, Štuhec Msgr dr. Ivan
DANILO LISJAK | posamezniki: Albreht Ivan, Bonuti Hajdinjak Kamila, Hadalin Baša Polona, Harej Janko in Metka, Kette Lucija, Krevelj Branko, Kušar Primož, Misijonski Krožek Rojan - Trst, Sušnik Janez, Škorjanc Anica | **TOMAŽ MAVRIČ** | Malalan Nika | **IVAN BAJEC** | posamezniki: Sosič Petra, Škorjanc Anica
ZVONKA MIKEC | posamezniki: Hrovat Olga in Franjo, Misijonski Krožek Rojan - Trst, Murn | **MISIJONARKE MATERE TEREZIJE** | posamezniki: Jenič Dušan, Kranjc Rafael
JANEZ MESEC | župniji: Šentvid pri Stični, Škofja Loka-Suha | posamezniki: Karmeličanke Ocd, Mijatovič Avguštin, Misijonski Krožek Rojan - Trst, Šimnic Apolonija
PEDRO OPEKA | župnija Kobarid | posamezniki: Ahačević Igor, Ajtnik Nataša, Amise d.o.o., Artenjak Janez, Bohak Ivan, Bole Lilijana, Bolta Cvetka, Bolta Marko, družina Glavač, Gostiša Ladislav, Habjanič Jožica, Ivančič Angela, Jenič Dušan, Ješovnik Simona, Kham Alenka, Kržišnik Eva, Legiša Radovan, Mežnar Klavdija, Misijonski Krožek Rojan - Trst, N.N., Perovšek Francka, Prnaver Miran, Ramovš Vera, Remše Matija, Rus Valerija, Snaj Irena, Sušnik Janez, Šegula Zdenka, Škorjanc Anica, Štefe Kepec Ivica Marija, Trpin Andrej, Vidrih Majda, Zgonc Marija, Zornik Zoran, Zupanc Klemen
P. STANKO ROZMAN | Pavli Alenka
S. JOŽICA STERLE | Misijonski Krožek Rojan - Trst
P. MARTIN KMETEC | župnija Koper - Sv. Marko | posamezniki: Kociper Jože, Resman Silva | **S. MARJETA ZANJKOVIČ** | posamezniki: Čemažar Peter, Jernejčič

Srečo, N.N., Piriš Marija, Skandali Dragan, Zadravec Roman, Zelič S. Brigita
TONE GRM | posamezniki: Misijonski Krožek Rojan - Trst, Župnijska Karitas Mozirje
S. BOGDANA KAVČIČ | župnija Sv. Martin - Doberdob | posamezniki: Albreht Ivan, Ključevšek Tatjana, Končan Danijela, Kržan Vanja, Misijonski Krožek Rojan - Trst, N.N., Potočnik Danica, Udir Jože | **P. LOJZE PODGRAJŠEK** | posamezniki: Fajdiga Mohor, Misijonski Krožek Rojan - Trst, Povh Jože
S. BARBARA ČUK | župnija Čemšenik | Avenik Janez
S. ANICA STARMAN | Misijonski Krožek Rojan - Trst
S. MILENA ZADRAVEC | Strajnar Ana | **S. SNEŽNA VEČKO** | Strajnar Ana | **S. MARTINA ARHAR** | Strajnar Ana | **S. ANITA POLJAK** | Strajnar Ana | **S. FANI ŽNIDARŠIČ** | posamezniki: Misijonski Krožek Rojan - Trst, Strajnar Ana | **P. JANEZ MUJDRICA** | posamezniki: Kociper Jože, Muller Marija
S. LJUDMILA ANŽIČ | župnija Koper - Sv. Marko | Gorc Ana | **S. ANA SLIVKA** | župnija Izlake | posamezniki: Avenik Janez, Gerdej Dominik
S. BARBARA PETERLIN | posamezniki: Mežan Olgica, Pšeničnik Marjana
S. DORICA SEVER | Vogrinčič Mateja
STANE KERIN | posamezniki: Avenik Janez, Jenič Dušan, Kern Jože, N.N., Orel Francka, Prijatelj Marija, Rigler Anton | **S. URŠA MARINČIČ** | posamezniki: Jenič Dušan, Kržišnik Eva, Sušnik Kolbezen Barbara, Šilc Marinčič Andreja, Zornik Zoran, Zupančič Nada | **S. MOJCA KARNIČNIK** | Misijonski Krožek Rojan - Trst | **MISIJON CRIPAM** | posamezniki: Jenič Dušan, Kos Tjaša, Muller Horvatič Ingrid
P. MIHA MAJETIČ | župnija Koper - Sv. Marko | posamezniki: Jenič Dušan, Verdenik Benjamin
MARIJINE SESTRE V KIJEVU | posamezniki: Bernik Rudi, Jenič Dušan | **MARIJINE SESTRE V BENINU** | Jenič Dušan | **POLONA DOMINIK** | posamezniki: Jenič Dušan, Sedej Andreja, Sitar Antonija
KATJA RAVNIKAR | Zupančič Meta

Misijonska razstava

Decembra v Galeriji Družina

V mesecu decembru je Potujoča misijonska razstava na ogled v Galeriji Družina. Razstavljene eksponate, ki so jih misijonarji prinesli iz misijonskih dežel širom sveta in so odraz kulture in življenja tamkajšnjih ljudi ter kronološki pregled več kot 600 slovenskih misijonarjev, vse od prvih misijonarjev pa do danes, si lahko ogledate

od 3. decembra do 30. decembra 2019, vsak dan od 9. do 17. ure.

Od 9. decembra dalje bomo omenjeno razstavo obogatili še s prodajno razstavo jaslic iz misijonskih dežel.

Januarja v Celju

V januarju bomo razstavo preselili v celjsko škofijo, kjer bo **od 4. januarja pa do konca meseca na ogled v domu Sv. Jožefa v Celju, Plečnikova 29.**

Vabljeni!

Izšel je Misijonski koledar za leto 2020

Koledar lahko brezplačno prevzamete v Misijonskem središču Slovenije vsak delovnik od 8. do 13. ure.

Lahko pa nas pokličete na tel: 01/300-59-50 in vam ga pošljemo po pošti.